

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petič vrst a Din 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Zanimive francoske informacije:

Vloga Sovjetske Rusije v angleškem načrtu

Rusija naj bi na vzhodu prevzela enako vlogo kakor Zedinjene države na zapadu, namreč vojnega dobavitelja za neposredno prizadete države

Pariz, 5. aprila. b. Pertinax pripisuje naglo Chamberlainovo izjavo o pomoči Poljski, ki je bila prvotno napovedana šele v tem tednu, razgovoru, ki ga je imel nemški zunanji minister Ribbentrop s poljskim poslanikom v Berlinu Lipskim v četrtek. Razgovor se je baje nanašal na Gdansk. Lipski je še isti večer odpotoval v Varšavo, da poroča svoji vladi. Pogajanja med Anglijo in Poljsko so se medtem vodila v Varšavi, kjer je bil angleški poslanik v stalnih stikih s poljsko vlado in maršalom Rydz-Smiglyjem. Sporazum, ki je bil v petek popoldne dosežen in ki mu je sledila še istega dne popoldne znana Chamberlainova izjava, je provizoričnega značaja ter je bil sklenjen samo zato, da krije med pogajanja Poljsko. Chamberlain

pa bi ne bil dal svoje izjave, ako ne bi bil že tedaj prepričan v končni uspeh svoje akcije. Dopolnilni sporazumi z Rumunijo in Rusijo (poslednji vključuje tudi Litvo) so po Pertinaxovih informacijah navezani na sporazum s Poljsko. Po teh dopolnilnih sporazumih naj bi Rusija na vzhodu prevzela enako vlogo kot Zedinjene države na zapadu, to je vlogo vojnega dobavitelja za neposredno prizadete države. To ozadje pogajanj potrjuje zlasti okolnost, da je lahko Poljska v dobrih treh tednih uredila svoje sodelovanje z Rusijo, medtem ko bi v drugačnih prilikah gotovo poteklo nekaj mesecev, preden bi Varšava in Moskva sploh našli stik.

njen blagodejni vpliv pokazal že v Monakovu. »Tempo« poročevalec zaključuje svoje poročilo z ugotovitvijo, da v italijanskih političnih krogih te angleške pobude v načelu ne odklanjajo.

Poslanik lord Perth pri Mussoliniju

Rim, 5. aprila. br. Včeraj popoldne je bila seja vlade. Takoj po seji se je zunanji minister Ciano sestel z angleškim poslanikom lordom Perthom, ki je ozdravel po svoji bolezi in se je baš sredi vrnil iz Angije v Rim. Italijanski zunanji mini-

ster mu je podal v Mussolinijevem imenu valno sporočilo, ki ga je lord Perth še dopoldne takoj oddal v London.

Angleško-francosko letalsko sodelovanje

London, 5. aprila. i. Povodom obiska francoskega letalskega ministra Guya la Chabrea je angleški minister za letalstvo Kingsley Wood izjavil, da ne gre samo za pospeševanje letalske industrije in izdelavo motorjev, temveč tudi za tesno francosko angleško letalsko sodelovanje sploh.

Anglija skuša pridobiti za svoj načrt tudi Italijo

Italija naj bi posredovala med Nemčijo in Poljsko, Anglija pa med Italijo in Francijo

Pariz, 5. aprila. b. Rimski dopisnik tukajšnjega »Tempa«, ki velja za dobro informiranega, poroča o najnovejših prizadevanjih Anglije pri italijanski vladi. Ta prizadevanja so v neposredni zvezi z angleškimi pobudami za sklenitev splošnega pakta za trajno obrambo miru. Zlasti so vzbudili pozornost precej pogosti stiki angleškega odpravnika poslov v Rimu z italijanskim zunanjim ministrstvom. Po tolmačenju nekaterih poučenih rimskih krogov so ti stiki v neposredni zvezi s proučevanjem obeh vlad, kako bi se z vzporedno akcijo odstranila nevarnost vojne in ojačali mir. Anglija se trudi, da bi Italijo prepričala o svojih pravih namelih. Chamberlain je že ponovno izjavil v spodnji zbornici, da angleška pobuda proti napadalcu ni za novana na nikaki ideološki osnovi in da zato notranji režimi ne morejo biti ovira za medsebojno povezovanje držav, ki hočejo zamenjati za daljšo dobo mir. Glavni cilj angleške politike je splošno pomirjenje.

pritegnil tudi Rim, saj je Mussolini v svojem govoru dne 26. marca izrecno poudaril, da si Italija želi miru, da pa prepušča pobude za to vse dotlej drugim, dokler ne bo zadosteno njenim upravičenim zahtevam. Angleške pobude so potemtakem kot nalašč za sondiranje terena, kar ne bi čez čas izključevalo angleškega posredovanja v vprašanjih, ki Italijo trenutno najbolj zanimajo. Pri sedanjih mirovnihih prizadevanjih angleške vlade pa bi bilo italijansko sodelovanje zaželeno tudi zaradi tega, ker je Italija istočasno v dobrih odnosih s Poljsko in Nemčijo in bi tako mogla v odločilnem trenutku uspešno posredovati.

Anglija je baje predložila Italiji sklicanje posebne konference, katere naj bi se udeležilo več držav, poleg vseh štirih velisil tudi Poljska, Rumunija, Grčija in druge. Na taki konferenci bi v sedanjem mednarodnem položaju igrala Italija prevladujočo vlogo kot uspešna posredovalka na vse strani. Na podoben način se je

Beckovi razgovori v Londonu

Sklenjena bo vojaška zveza Anglije, Francije in Poljske, ki naj bi se ji pridružila tudi Rumunija

London, 5. aprila. e. Poljski zunanji minister Beck je imel včeraj razgovore z angleškimi ministri dopoldne in popoldne. Dopoldne je obiskal lorda Halifaxa v zunanjem uradu in konferiral z njim dve uri. Sredi ob 18. je odšel Beck v poslopje parlamenta, kjer sta ga sprejela Chamberlain in Halifax. Takoj nato se je pričela v parlamentarnem kabinetu konferenca vseh treh ministrov. S pristojnega mesta niso hoteli dati nobenih informacij o poteku razgovorov, doznava se samo, da so razpravljali o velikem angleškem posojilu, ki ga bo Anglija dala Poljski za njeno obrambo.

Včeraj je Beck obiskal tudi bivšega zunanjega ministra Edena, napovedal pa je svoj obisk tudi pri ruskem veleposlaniku Majskem. V teku svojih razgovorov z angleško vlado bo poljski zunanji minister konferiral tudi z madžarskim poslanikom in najbrže tudi z rumunskim. Vprašanje madžarskih teritorialnih zahtev napram Rumuniji je baje glavna zapreka na poti za sklenitev obrambne pogodbe med Poljsko in Rumunijo.

Angleški listi javljajo, da je pričakovati, da bo po razgovorih Becka z angleškimi državniki napoved sklenjena vojaška zveza

Anglije, Francije in Poljske in sicer na podlagi jamstev za Poljsko. Prav tako priznavajo, da je pogoj za sklenitev vojaške zveze uspešna praznava o celi vrsti konkretnih vprašanj, ki so se pojavila v teku teh razgovorov.

Poljski krogi v Londonu trdijo, da je bil Beck ginjen zaradi prijateljskega razpoloženja o priliki razgovorov, ki jih je imel včeraj z angleškimi državniki. Beck bo popoldne nadaljeval razgovore o vseh vprašanjih v zvezi s političnim položajem v Evropi. Zvedelo se je, da je bil rezultat včerajšnjih razgovorov zavarovanje skupnih obrambnih garancij med Poljsko in Veliko Britanijo. Danes bo Becka sprejel v avdijenci angleški kralj.

Angleško posojilo Poljski in Rumuniji

London, 5. aprila. e. V poučenih krogih so sredi zadrževanja, da je dala angleška vlada Poljski posojilo v znesku 20 milijonov funtov sterlingov. Iz istih virov tudi poročajo, da je bil tudi Rumuniji odobren kredit v znesku 10 milijonov funtov sterlingov.

Spopad na mandžurski meji

Bitka med ruskimi in mandžurskimi obmejnimi stražami

Hongkong, 5. aprila. e. (Havas). V Mandžukuo so nastali resni incidenti. V nedeljo okrog 15.30 je 23 ruskih vojakov prekorčilo mejo pri Juicju v vzhodnem delu province Singham. Začeli so streljati na mandžursko patrolo, ki je odgovarjala. Poneke so dobili Rusi ojačenje in je nastala pravcata bitka, ki je trajala tri ure. Naposled so se Rusi umaknili. Na mandžurski strani ni bilo človeških žrtev. Včeraj ob 11. pa je 70 ruskih vojakov, opremljenih s tremi lahkim in eno težko strojnico, e topom in tremi metali bomb znova napadlo mandžurske postojanke. Pri napadu je so delovala tudi konjenica. Po zadnjih vesteh

borbe še trajajo. Mandžurske čete so imele večje izgube.

Tokio, 5. aprila. AA. O priliki včerajšnjega spopada na mandžursko-sovjetski meji so našli smrt trije japonski vojaki. Izgube na ruski strani so večje.

Mandžukuo dobi svojo vojno mornarico

Hsingking, 5. aprila. v. Ministrski predsednik mandžurske države je izjavil, da bo Mandžukuo pričel graditi svoje vojno brodogradilno. Gradila bo vse vrste vojnihi ladij.

Tiso in Durčanski v Berlinu

Sestala se bosta z zun. ministrom Ribbentropom

Bratislava, 5. aprila. AA. Predsednik slovaške vlade Tiso in zunanji minister Durčanski sta odpotovala v Berlin. V slovaških vladnih krogih izjavljajo, da sta odpotovala v Berlin na Hitlerjevo povabilo. Slovaška vlada je dobila od nemške vlade agremen za svojega poslanika v Berlinu Matuša Čermaka.

Berlin, 5. aprila. e. Po imenovanju nemškega konzula v Bruslju von Drussessa za odpravnika poslov nemškega poslanstva v Slovaški, je vada v Bratislavi imenovala Matijo Čermaka za poslanika v Berlinu. Čermak se bo udeležil pogajanj, ki so se danes pričela v Berlinu z nemškimi službenimi krogi in ki jih bosta za Slovaško vodila predsednik vlade dr. Tiso in minister Durčanski. V krogih, ki so blizu nemškemu zunanjemu uradu poudarjajo, da to pot prihod dr. Tisa v Berlin ni treba smatrati kot službeni obisk, pri katerem naj bi reševali aktualna vprašanja, ki zanimajo Nemčijo in Slovaško. Koliko časa bodo slovaški delegati ostali v Berlinu, za sedaj še ni znano. Znano je samo to, da Hitler to pot ne bo sprejel dr. Tisa in Durčanskega, temveč se bosta razgovarjala z zunanjim ministrom Ribbentropom in državnim podtajnikom Weizsäckerjem.

Zastopnik nemške vojske pri protektoratu

Berlin, 5. aprila. AA. Hitler je imenoval generala Fridericija, ki je bil doslej po-

večnik 17. divizije, za pooblaščenca nemške vojske pri nemškem protektoratu nad Češko in Moravsko. General Friderici, ki je bil svojčas nemški vojaški ataše v Sofiji in Budimpešti, ima nalogo, da izvrši likvidacijo češke vojske in da zastopa nemško vojsko pri protektoratu.

Angleški poslanik odpotoval iz Prage

Praga, 5. aprila. AA. (DNB): V tukajšnjih angleških političnih krogih pravijo, da je angleški poslanik odpotoval iz Prage. Angleško poslanstvo v Pragi bo, kakor se zdi, v najkrajšem času prenehalo obstajati.

Casado v Angliji

London, 5. aprila. AA. Sredi je prispele v London okoli 200 uglednih Špancev s svojimi rodbinami. Nahajajo se pod zaščito odbora za podporo španskim beguncem ter so dobili dovoljenje za bivanje v Angliji pod pogojem, da jih bo omenjeni odbor vzdrževal. Med begunci sta tudi bivši predsednik madridskega sveta za narodno obrambo polkovnik Casado ter poveljnik republikanske obrambe Madrida general Mendez. Pokovnik Casado se je takoj po svojem prihodu v London odpeljal v avtomobilu v neznano smer, dočim so se ostali begunci nastanili v raznih hotelih, kjer bodo začasno stanovali.

Atentat na nemško poslaništvo v Čilu

V poslopju je eksplodirala bomba, ki je povzročila precej škode

Santiago de Chile, 5. aprila. AA. (DNB) Včeraj je bil izvršen bombni atentat na poslopje tukajšnjega nemškega poslaništva. Eksplozija je razdejala vrtno ograjo, od zračnega pritiska pa so popokale vse šipe na poslopju. Atentatorji so pobegnili.

Berlin, 5. aprila. AA. (DNB). Berlinski listi pišejo zelo ogorčeno zaradi bombnega atentata na nemško poslaništvo v Santiagu de Chile. »Berliner Börsen-Zeitung« piše: Dasi se policiji ni posrečilo najti krivcev, je vendar jasno, kje je treba iskati organizatorje atentata. To so židovski demokratski krogi, ki ne upustijo ničesar,

kar bi moglo škodovati veliki Nemčiji. »Deutsche Allgemeine Zeitung« naglašja, da se v čilski republiki v zadnjem času opaža struja, ki dela na tem, da se skajajo odnosi z Nemčijo. Ta struja ni domačega porekla, temveč je prišla od zunaj. »Lokalanzeiger« pravi: Po mednarodnem pravu uživajo tuja poslaništva posebno gostoljubnost in zaščito države, kjer so akreditirana. Zaradi tega morajo biti tudi varnostni ukrepi tem primerni. Nemčija je o priliki vseh dosedanjih atentatskih poizkusov pokazala, da ne dovoljuje napadati svojih predstavnikov.

Boji na Kitajskem

Macao, 5. aprila. br. Kitajska vojska, ki je včeraj na južni fronti prešla v protiofenzivo, je včeraj po hudih bojih zavzela luki Honsumo in Hakoji. Japonci so imeli v teh bojih velike izgube.

Hudsonova misija na švedskem

Stockholm, 5. aprila. AA. Poročilo o obisku britanskega ministra Hudsona pravi med drugim, da bo posebna delegacija švedskih industrijevcev odpotovala v Veliko Britanijo, kjer bo nadejevala razgovore o trgovini med obema državama. Na programu je tudi obisk posebne britanske trgovinske delegacije na švedskem.

London, 5. aprila. AA. S svojega informativnega potovanja po raznih prestolnicah evropskih držav se je minister za prekomorsko trgovino Hudson včeraj vrnil v London.

Povečanje izdatkov za italijansko mornarico

Rim, 5. aprila. AA. (Stefani). Časopisje objavlja poročila o proračunu ministrstva za mornarico za tekoče proračunsko leto ter poudarja, da so določeni skupni izdatki na 2 milijardi 773 milijonov 656.000 lir, za 760.657.000 lir več kakor lani. Do povečanja je prišlo zaradi tega, ker bo zgrajenih več novih ladij.

Izmet Ineni izvoljen za predsednika turške republike

Carigrad, 5. aprila. e. Včeraj je bila izredna seja turške velike narodne skupščine, na kateri je bil izmet Ineni soglasno izvoljen za predsednika republike. V skupščini je vladalo splošno prepričanje, da je izmet Ineni dostojen naslednik velikega Atatürka in je bila njegova izvolitev tudi v javnosti sprejeta z velikim zadovoljstvom. V skupščini so govorniki poudarjali, da se je v zadnjih dneh velikih političnih dogodkov ves turški narod zbral okrog svojega vodje in okrog turške vlade ter tako navdušeno manifestiral svojo nacionalno solidarnost. Dokaz temu je tudi soglasna izvolitev izmeta Inenija za predsednika republike.

Rojstvo albanskega prestolonaslednika

Tirana, 5. aprila. AA. Davi ob 3.30 je albanska kraljica Geraldina rodila sina. S tem je Albanija dobila prestolonaslednika.

Letočni italijanski veliki manevri

Rim, 5. aprila. o. Dne 30. julija se bodo pričeli v Italiji veliki vojaški manevri in sicer v dolini reke Pada. Manevri bodo trajali 4 do 5 dni.

Politični obzornik

Kaj je država?

List za narod »Napred« piše v »Razgovoru s čitatelji«: »Danes moramo zares vedeti, kaj je država, ako jo hočemo očuvati. Ni država samo ta zemlja, ki je ograjena z drugimi državami in narodi. In ni ljubezen do države samo ljubezen do te zemlje. Država je vsa tvoja zgodovina, vezana na ta kotiček sveta, ki tvori tvojo domovino: slava, ki si jo doživel, in trpljenje, ki si ga prenašal, grobovi, ki si jih izkopal, rodina in potomstvo, svoboda in neodvisnost, ki jo uživaš, čast in ponos narodne skupnosti. Izven tebe je država, pa tudi v tebi je ona. V vseh nas je ona. Država je materialno, ali še več — moralno dobro. In zato, ker je moralno dobro, zato je tudi ljubezen do nje velika. Pa država je bratstvo, velika narodna skupnost... Toda sedaj ta država ni več ona mala Srbija, v kateri smo se vsi poznali, marveč velika Jugoslavija. Moderna država, v kateri se mora delati po vzorcu drugih velikih držav, ki se mora organizirati in kjer mora vladati red, kakor v drugih velikih državah. Ne moreš ti njej vladati, ker si neuk in neprosvetljen, pač pa je njena dolžnost, da ona vlada nad tabo. In ti si verjel vsem tem strokovnjakom, v katerih roke je prišla država... Dočakal si, da vidiš svojo državo veliko in močno, da so uresničene tvoje nade... Pa so prišle nove bridke izkušnje. Teh dvajset let... Ponovno moraš pokazati svojo veliko narodno dušo. Sedaj je prišel čas, da se ponovno uveljavijo osnovne tradicije tvoje zgodovine. Vrniti se je treba nazaj k narodni državi, zasnovani na bratski enakosti, na narodni vzajemnosti, na pravičnosti, ki je temelj vsake države, na svobodi, ki je ustvarila to državo. Državo je treba vrniti narodu, ona se mora nasloniti na prave narodne moči, na živo silo narodne ljubezni. Prepričali smo se, kaj je uradna država. Izkušnje nas uče, da se moramo vrniti k naši narodni državi. Ni to samo naša dolžnost napram našim bratom, ki so z nami skupaj gradili to veliko državo, ni to ono prvotno čustvo pravice, s katerim si se ti vedno odlikoval, marveč to je tudi velika potreba. Težki časi so nastali. Mračno nebo se razpenja nad glavami. V današnjih časih mora biti naša država močna in silna. Ne samo močna po orožju, marveč mora biti tudi silna po duhu, ki jo nosi in ki jo ščiti. Tak duh je imela mala Srbija. Vsi skupaj delujemo na to, da takšen duh prepoji tudi našo veliko Jugoslavijo!«

Madžarsko in nemško časopisje pri nas

Nemci in Madžari v Jugoslaviji imajo zelo razvito časopisje. Kakor beleži novosadski »Dan«, imajo Madžari v Vojvodini 4 dnevne in sicer »Regel Ujsag« v Novem Sadu, »Uj Hire« v Somboru, »Naplo« v Subotici in »Hirado« v Petrogradu. Poleg tega imajo še 30 drugih listov, tednikov in strokovnih listov. Nemci imajo 2 dnevne in sicer »Deutsches Volksblatt« in »Deutsche Zeitung«. Oba dnevnika izhajata v Novem Sadu. Tednikov, mesečnikov in strokovnih listov imajo naši Nemci 40. Izhajajo pa: v Vrhu »Vršacer Gebirgsbote« (trikrat na teden) in »Deutscher Volksfreund«, v Beli Crkvi »Volksblatt« in »Der Sonntag«, v Pančevu »Volksruf« in dva mesečnika »Schaffende Jugend« in »Jesuruf«, v Petrogradu »Banater Rundschau«, v Novem Sadu »Der deutsche Volksbote«, »Volk und Heimat«, »Bildwochen«, »Filipover Heimatblätter«, »Unsere Schule«, »Der Sänger«, »Mitteilungen«, »Der Landwirt«, »Katholisches Kirchenblatt«, »Der evangelische Bote«, »Der deutsche Beobachter«, »Die Wespere«, »Wirtschaftsdienst«, »Wochenblatt« in »Der Bote«, v Crlenki »Jugendfreund«, v Odžaci »Die Woche«, v vasi Prigrevici sv. Ivanu »Deutsches Volkszeitung«, »Kleines Wochenblatt« in »Lokal-Anzeiger«, v Bački Palanki »Die Wacht« in »Der Kämpfer«, v Apatinu »Bäcker Zeitung« in »Die Donau« in v Novem Vrbasu »Vrbscher Zeitung«, »Mittel-Bačka«, »Der Familienfreund«, »Kirche und Volk«, »Der Sämänn« in »Aus der Arbeit für die Arbeit«. Nemci in Madžari imajo torej pri nas v celem 76 listov, dokaz, da se jim v nacionalnem pogledu ne godi slabo, gospodarsko pa žive v največjem blagostanju.

Akcija za ukinitve viza med Madžarsko in Poljsko

Budimpešta, 5. aprila. o. Poseben vladni odbor za tujski promet je sklenil pričeti akcijo za ukinitve viza v potniškem prometu med Madžarsko in Poljsko. Jutri bo vzpostavljena direktna zveza brzovlakov med obema državama.

Naročajte, čitajte in širite »Slovenski Narod«!

Borzna poročila.

Curih, 5. aprila. Beograd 10, Pariz 11.81, London 20.875, Newyork 445.875, Bruselj 75.—, Milan 23.45, Amsterdam 236.62, Berlin 178.70, Sofija 5.40, Varšava 83.75, Bukarešta 3.37.

